

ZAKON

O IZVRŠENJU VANZAVODSKIH SANKCIJA I MERA

Glava prva

OSNOVNE ODREDBE

Sadržina zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se postupak izvršenja vanzavodskih sankcija i mera izrečenih u krivičnom, prekršajnom ili drugom sudsakom postupku, koje se izvršavaju u zajednici (u daljem tekstu: izvršenje), propisuje se svrha, sadržaj, način izvršenja, položaj lica u postupku, kao i nadzor nad izvršenjem.

Na izvršenje iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Svrha i sadržaj izvršenja

Član 2.

Izvršenja vanzavodskih sankcija i mera sprovode se radi zaštite društva od kriminaliteta izvršenjem vanzavodskih sankcija i mera u zajednici sa ciljem resocializacije i reintegracije osuđenih lica.

Poslovi izvršenja sprovode se prilikom odlučivanja o krivičnom gonjenju, određivanju i izvršenju mera obezbeđenja prisustva okrivljenog, izvršenju sankcije izrečene učiniku kažnjivog dela, izvršenju uslovnog otpusta i pružanju podrške i pomoći posle izvršene kazne zatvora.

Poslovi izvršenja obavljaju se na osnovu odluke javnog tužioca, suda ili na zahtev zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

Poverenička služba

Član 3.

Poslove izvršenja sprovodi organizaciona jedinica nadležna za alternativne sankcije (u daljem tekstu: Poverenička služba), u okviru Uprave za izvršenje krivičnih sankcija (u daljem tekstu: Uprava).

U okviru Povereničke službe obrazuju se povereničke kancelarije za područje teritorijalne nadležnosti jednog ili više viših sudova.

Mesna nadležnost povereničke kancelarije iz stava 2. ovog člana određuje se prema mestu prebivališta, odnosno boravištu lica uključenog u izvršenje.

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti poverenička kancelarija sarađuje i razmenjuje podatke sa državnim organima, naučnim ustanovama, organima lokalne zajednice, udruženjima i drugim institucijama koje su od značaja za obavljanje njihovih poslova.

Poverenička kancelarija može radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti angažovati stručnjake, kao i druga lica, u skladu sa zakonom.

Glava druga

POLOŽAJ LICA UKLJUČENOG U IZVRŠENJE I OVLAŠĆENJA POVERENIKA

Položaj lica uključenog u izvršenje

Član 4.

U postupku izvršenja jemči se poštovanje dostojanstva lica prema kojem se sprovode sankcije i mere.

Lice prema kojem se sprovodi izvršenje ne sme biti stavljeno u neravnopravan položaj zbog rase, boje kože, pola, jezika, vere, političkih i drugih uverenja, nacionalnog ili socijalnog porekla, imovnog stanja, obrazovanja, društvenog položaja, seksualne orientacije ili drugog ličnog svojstva.

Poslovi izvršenja

Član 5.

Poslovi izvršenja su:

- 1) praćenje izvršenja obaveza prema odluci javnog tužioca, kada se u odnosu na osumnjičenog odlaže krivično gonjenje, kao i sprovodenje obaveza po presudi donetoj na osnovu zaključenog sporazuma o priznanju krivičnog dela;
- 2) praćenje izvršenja mere zabrane napuštanja stana (u daljem tekstu: kućni pritvor) i mere zabrane prilaženja, sastajanja ili komuniciranja sa određenim licem;
- 3) organizacija, sprovođenje i praćenje izvršenja kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje (u daljem tekstu: kućni zatvor);
- 4) organizacija, sprovođenje i praćenje izvršenja kazne rada u javnom interesu i zaštitnog nadzora kod uslovne osude;
- 5) nadzor nad uslovno otpuštenim licem i podrška da lice poštuje ograničenja koja je izrekao sud;
- 6) savetovanje i pružanje podrške i pomoći licu posle izvršene kazne zatvora da izbegnu ponovno činjenje krivičnih dela;
- 7) drugi poslovi koji su od značaja za obavljanje poslova izvršenja.

Ovlašćenja Poverenika

Član 6.

Poslove izvršenja obavlja državni službenik iz povereničke kancelarije (u daljem tekstu: Poverenik).

Poverenik je ovlašćen da prikuplja podatke o licima prema kojima se sprovodi izvršenje, da uspostavi kontakt sa porodicom, da izvrši uvid u službenu dokumentaciju nadležnih organa i pravnih lica i da od njih zatraži da mu se dostave potrebni podaci.

Poverenik ima svojstvo službenog lica i sva prava i dužnosti koja proizilaze iz tog svojstva.

Poverenik ima službenu legitimaciju čiju sadržinu i izgled propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Prava, obaveze i zaštita lica prema kojem se sprovodi izvršenje

Član 7.

Lice prema kojem se sprovodi izvršenje ostvarivaće svoju zdravstvenu zaštitu prema opštim propisima o zdravstvenoj zaštiti.

Lice prema kojem se sprovodi izvršenje može promeniti mesto prebivališta ili boravišta samo uz saglasnost organa čijom je odlukom određeno sprovođenje izvršenja. Molba za saglasnost za promenu prebivališta ili boravišta podnosi se preko povereničke kancelarije.

Lice prema kojem se sprovodi izvršenje ima pravo prigovora direktoru Uprave na rad Poverenika, ako smatra da su postupanjem Poverenika povređena njegova prava.

Poverenik je dužan da pismeno odgovori na navode iz prigovora u roku od tri dana od dana prijema prigovora.

Direktor Uprave odluku o prigovoru doneće u roku od osam dana od dana prijema prigovora.

Protiv pojedinačnih akata direktora Uprave kojima se rešava o pravima i obavezama lica prema kojem se sprovodi izvršenje dozvoljena je sudska zaštita, koju u skladu sa ovim zakonom obezbeđuje sudija za izvršenje krivičnih sankcija (u daljem tekstu: sudija za izvršenje).

Zaštita podataka o ličnosti lica prema kojem se sprovodi izvršenje

Član 8.

Podaci o licu prema kojem se sprovodi izvršenje predstavljaju naročito osetljive podatke o ličnosti i njihova zaštita se vrši u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Svi podaci o licu uključenom u izvršenje evidentiraju se i čuvaju u dosjelu postupanja.

Lice uključeno u izvršenje ima pravo uvida u svoj dosje postupanja, osim u zapažanja i stručna mišljenja Poverenika i drugih stručnih lica, kao i podataka koji se odnose na treća lica.

Evidencije

Član 9.

Evidencije poslova izvršenja vodi Poverenička služba.

Evidencije se mogu voditi ručno i elektronski.

U okviru evidencija vode se matične knjige i dosjeli postupanja za lica prema kojima se sprovodi izvršenje.

Evidencije iz stava 1. ovog člana sadrže podatke o ličnosti i izrečenoj sankciji, meri ili obavezi, kao i podatke od značaja za njihovo izvršenje.

U matične knjige upisuju se sledeći podaci o ličnosti: ime i prezime, ime jednog roditelja, jedinstveni matični broj građana i adresa prebivališta, odnosno boravišta.

U dosje postupanja upisuju se sledeći podaci o ličnosti: školska spremna, zanimanje, posebne potrebe, bračno stanje i podaci o ličnosti članova porodice lica

prema kome se sprovodi izvršenje (ime i prezime članova porodice, srodstvo, adresa prebivališta, odnosno boravišta i broj telefona).

Uputstvo o načinu vođenja evidencija iz stava 1. ovog člana donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Pojedinačni program postupanja

Član 10.

Poverenik za poslove izvršenja izrađuje pojedinačni program postupanja za svako lice prema kojem se sprovodi izvršenje.

Pojedinačni program postupanja izrađuje se na osnovu procene ličnosti, ličnih prilika, zdravstvenog stanja, stručnih kvalifikacija, procene rizika i potreba lica prema kojem se sprovodi izvršenje. Program se izrađuje u saradnji sa osuđenim licem.

Pojedinačni program postupanja sadrži metode, postupke i rokove za njegovo sproveđenje, nosioce pojedinih aktivnosti i ostale podatke od značaja za ispunjavanje svrhe izvršenja.

Pojedinačni program postupanja obavezno sadrži preuzete obaveze ili mere koje je odredio nadležni organ.

Lice prema kojem se sprovodi izvršenje upoznaće se sa sadržinom pojedinačnog programa postupanja, kao i sa posledicama neizvršenja obaveza, prihvati ga svojim potpisom, posle čega je obavezno izvršavati utvrđene postupke i mere.

Glava treća

NADZOR NAD IZVRŠENJEM OBAVEZA PREMA ODLUCI JAVNOG TUŽIOCA

Nadzor nad izvršenjem obaveza prema odluci javnog tužioca o odlaganju krivičnog gonjenja

Član 11.

Kada javni tužilac doneše odluku o odlaganju krivičnog gonjenja, nadzor nad izvršenjem obaveza koje su određene osumnjičenom obavlja Poverenik.

Dostavljanje odluke javnog tužilaštva

Član 12.

Javni tužilac dostavlja odluku o odlaganju krivičnog gonjenja sa podacima o ličnosti osumnjičenog nadležnoj povereničkoj kancelariji u roku od tri dana od dana doношења odluke.

Postupanje Poverenika

Član 13.

Poverenik je dužan da odmah po prijemu odluke preduzme potrebne radnje za njen izvršenje.

Kada je to potrebno, i prema vrsti obaveze, Poverenik pribavlja potrebne podatke od porodice osumnjičenog, policije, ustanova zdravstvene i socijalne zaštite, poslodavca i drugih ustanova, organizacija i udruženja.

Poverenik ima pravo neposrednog proveravanja izvršenja obaveza.

Izvršavanje obaveza

Član 14.

Osumnjičeni prema kojem se sprovodi izvršenje, dužan je da ispuni obaveze u roku i na način određenim odlukom javnog tužioca.

Ako je osumnjičeni opravdano sprečen da ispuni obaveze iz stava 1. ovog člana, dužan je da o tome obavesti Poverenika bez odlaganja.

Nadzor nad sprovođenjem obaveza

Član 15.

Poverenik nadzire izvršenje obaveza i obaveštava nadležnog javnog tužioca o sprovedenom nadzoru.

Ako osumnjičeni ne ispunjava obaveze koje su mu određene, kao i u slučaju iz člana 14. stava 2. ovog zakona, Poverenik će o tome obavestiti javnog tužioca i Povereničku službu, uz navođenje razloga.

Izveštavanje

Član 16.

Poverenik, prema potrebi, dostaviće izveštaj o okolnostima koje bitno utiču na izvršenje obaveza.

Kada osumnjičeni ispuni obaveze Poverenik o tome, bez odlaganja, obaveštava nadležnog javnog tužioca i Povereničku službu.

Glava četvrta

**IZVRŠENJE VANZAVODSKIH SANKCIJA
I MERA KOJE JE ODREĐIO SUD**

Nadzor nad izvršenjem mere kućnog pritvora

Član 17.

Kada sud prema okriviljenom odredi primenu mere kućnog pritvora kontrolu poštovanja ograničenja koja su okriviljenom određena odlukom suda obavlja Poverenička služba preko Poverenika.

Sud će u svojoj odluci naznačiti da li se mera kućnog pritvora izvršava sa ili bez primene elektronskog nadzora.

Sud odmah dostavlja odluku o primeni mere kućnog pritvora Povereničkoj službi.

Ako sud doneše odluku da se mera kućnog pritvora izvršava uz primenu elektronskog nadzora, oprema za elektronski nadzor aktivira se odmah posle dostavljanja odluke iz stava 3. ovog člana.

Uredaj za lociranje okriviljenog (odašiljač sa pratećom opremom), koji je neškodljiv po zdravlje, postavlja stručno lice, koje pri tome daje potrebno uputstvo okriviljenom o načinu rada uređaja. Poverenička služba upravlja i uređajem kojim se daljinski prati kretanje okriviljenog i njegov položaj u prostoru.

Prilikom kontrole sprovođenja mere iz stava 1. ovog člana Poverenik sarađuje sa policijom ili drugim nadležnim državnim organom.

Obaveze Poverenika

Član 18.

O kršenju ograničenja koje je sud okriviljenom odredio Poverenik bez odlaganja obaveštava sud, policiju i Povereničku službu.

Poverenik obaveštava sud i o drugim okolnostima od značaja za primenu elektronskog nadzora.

Nadzor nad izvršenjem mere zabrane prilaženja, sastajanja ili komuniciranja sa određenim licem, odnosno druge mere određene odlukom suda

Član 19.

Kada sud doneše odluku kojom je okriviljenom izrečena zabrana prilaženja, sastajanja ili komuniciranja sa određenim licem, odnosno druge mere određene odlukom suda, sa obavezom javljanja okriviljenog Povereniku, odluku dostavlja Povereničkoj službi.

Poverenik je dužan da u roku od tri dana od dana prijema odluke izradi program postupanja sa kojim upoznaje okriviljenog.

Poverenik odmah obaveštava sud, policiju i Povereničku službu o kršenju obaveze javljanja.

Izvršenje kazne kućnog zatvora

Član 20.

Pre donošenja odluke o izvršenju kazne kućnog zatvora sa primenom elektronskog nadzora, sud će utvrditi da li postoje tehničke i druge mogućnosti za izvršenje ove kazne.

Ako nije u mogućnosti da utvrdi uslove iz stava 1. ovog člana, sud će od Povereničke službe zatražiti izveštaj o postojanju tehničkih i drugih mogućnosti od značaja za izvršenje ove kazne.

Posle dobijanja izveštaja sud će u svojoj odluci naznačiti da li će se kazna kućnog zatvora izvršavati sa ili bez primene elektronskog nadzora.

Ako sud nije naznačio u presudi da li će se kazna izvršavati sa ili bez primene elektronskog nadzora, sud je dužan da se bez odlaganja izjasni o načinu izvršenja kazne.

Praćenje izvršenja kazne kućnog zatvora

Član 21.

Pravnosnažnu i izvršnu odluku o kućnom zatvoru sud dostavlja Povereničkoj službi.

Poverenik utvrđuje program postupanja i prati izvršenje kazne iz stava 1. ovog člana.

**Izvršenje kazne kućnog zatvora sa primenom
mere elektronskog nadzora**

Član 22.

Kada sud odredi da se izvršenje kazne kućnog zatvora sprovodi sa primenom mera elektronskog nadzora, primenu sprovodi Poverenička služba, u saradnji sa policijom.

Postavljanje uređaja za lociranje osuđenog (odašiljač sa pratećom opremom) obavlja se na način predviđen odredbama člana 17. st. 4. do 6. ovog zakona.

Prava i obaveze osuđenog

Član 23.

Osuđeni kome je određen kućni zatvor ne sme napuštati prostorije u kojima stanuje, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Osuđeni iz stava 1. ovog člana ima pravo na boravak van prostorija u kojima stanuje u trajanju od najviše dva časa dnevno u periodu od 13 do 17 časova.

Direktor Uprave, na obrazloženi predlog Poverenika, doneće odluku o oduzimanju prava iz stava 2. ovog člana ako se utvrdi da je došlo do zloupotrebe tog prava.

Protiv odluke direktora Uprave iz stava 3. ovog člana osuđeni može izjaviti žalbu u roku od tri dana od dana dostavljanja sudiji za izvršenje.

Žalba iz stava 4. ovog člana ne zadržava izvršenje odluke.

Posebni razlozi za napuštanje prostorije

Član 24.

Odlukom direktora Uprave osuđeni može napustiti prostorije u kojima stanuje u sledećim slučajevima:

- 1) zbog pružanja nužne medicinske pomoći osuđenom ili članu njegovog porodičnog domaćinstva, ako je za pružanje medicinske pomoći neophodno napuštanje prostorija;
- 2) radi odlaska na posao, ako krivično delo za koje je osuđen nije u vezi sa radom;
- 3) radi pohađanja nastave tokom redovnog školovanja;
- 4) zbog odazivanja na poziv državnog organa;
- 5) zbog odlaska na polaganje ispita;
- 6) zbog teške, akutne ili hronične bolesti, radi odlaska na redovne zdravstvene preglede ili stacionaranog lečenja;
- 7) zbog svog venčanja ili venčanja krvnog srodnika do drugog stepena srodstva;
- 8) zbog smrti bliskog srodnika;
- 9) zbog obaveze staranja prema članovima uže porodice predviđene zakonom, u slučaju da tu obavezu ne može da obavlja drugo lice;
- 10) zbog sezonskih poljoprivrednih radova, ako se osuđeni bavi poljoprivredom kao stalnom delatnošću;

11) zbog drugih naročito opravdanih razloga za koje osuđeni može podneti obrazloženu molbu.

Odluku o dozvoli napuštanja prostorija u kojima osuđeni stanuje, u slučajevima iz stava 1. ovog člana, donosi direktor Uprave, na molbu osuđenog.

Osuđeni podnosi molbu preko Poverenika koji je sa mišljenjem o osnovanosti dostavlja Povereničkoj službi.

Sa odlukom o dozvoli napuštanja prostorija u kojima osuđeni stanuje upoznaje se sud i mesno nadležna policijska uprava.

Prekid izvršenja kazne kućnog zatvora

Član 25.

Ako je osuđenom dozvoljen boravak van prostorija u kojima stanuje iz razloga propisanim u članu 24. stav 1. tačka 6) ovog zakona, a na stacionarnom ili banjskom lečenju se nalazi duže od 15 dana prekida mu se izvršenje kazne, dok traje lečenje.

Odluku o prekidu kazne donosi direktor Uprave.

Direktor Uprave opoziva odluku o prekidu izvršenja kazne ako naknadno utvrdi da nisu postojali ili su prestali razlozi zbog kojih je prekid odobrio ili osuđeni prekid koristi protivno odobrenoj svrsi.

Protiv odluke kojom se opoziva prekid izvršenja kazne, osuđeni može izjaviti žalbu sudiji za izvršenje, u roku od tri dana od dana prijema odluke.

Žalba iz stava 4. ovog člana ne odlaže izvršenje odluke.

Postupak u slučaju hitne medicinske intervencije

Član 26.

U slučaju da osuđeni nije u mogućnosti da unapred podnese molbu, zbog potrebe pružanja hitne medicinske pomoći osuđenom ili članu njegovog porodičnog domaćinstva, osuđeni može napustiti prostorije u kojima stanuje.

O napuštanju prostorija iz stava 1. ovog člana osuđeni ili član njegovog porodičnog domaćinstva u najkraćem mogućem roku telefonom ili na drugi način obaveštava Poverenika i dostavlja mu izveštaj zdravstvene ustanove o zdravstvenom stanju osuđenog, odnosno člana njegovog porodičnog domaćinstva.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, Poverenik odmah obaveštava rukovodioca Povereničke službe.

Po pribavljenom izveštaju zdravstvene ustanove, ako je osuđeni zadržan na daljem lečenju, a na predlog rukovodioca Povereničke službe, direktor Uprave u najkraćem roku donosi odluku o dozvoli napuštanja prostorija u kojima osuđeni stanuje.

Opoziv odluke o dozvoli napuštanja prostorije

Član 27.

Direktor Uprave opoziva odluku o dozvoli napuštanja prostorija u kojima osuđeni stanuje, ako:

1) više ne postoje okolnosti iz člana 24. stav 1. ovog zakona;

2) se naknadno utvrdi da su podaci navedeni u molbi osuđenog, na osnovu kojih je doneta odluka o dozvoli napuštanja prostorija u kojima osuđeni stanuje, neistiniti;

3) osuđeni zloupotrebljava dozvolu napuštanja prostorije.

Protiv odluke kojom se opoziva dozvola za napuštanje prostorija u kojima osuđeni stanuje, osuđeni može izjaviti žalbu sudiji za izvršenje, u roku od tri dana od dana prijema odluke.

Žalba iz stava 2. ovog člana ne odlaže izvršenje odluke.

Obaveštavanje o kršenju obaveza osuđenog

Član 28.

Poverenik preko Povereničke službe obaveštava sud o kršenju obaveza osuđenog, odnosno o okolnostima koje onemogućavaju izvršenje kazne.

Samovoljno napuštanje prostorija

Član 29.

U slučaju da osuđeni samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova Poverenička služba o tome, bez odlaganja, obaveštava sud koji je doneo prvostepenu presudu.

Po prijemu obaveštenja iz stava 1. ovog člana sudija pojedinac suda koji je doneo prvostepenu presudu bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa, doneće rešenje da osuđeni ostatak kazne zatvora izdrži u zavodu za izvršenje kazne zatvora i naređuje izdavanje poternice.

Naredba za izdavanje poternice dostavlja se organima policije radi izvršenja.

Vreme provedeno u bekstvu ne uračunava se u vreme izvršenja kazne.

Postupanje Poverenika

Član 30.

U postupku izvršenja kazne kućnog zatvora Poverenik može bez prethodne najave da proverava da li se osuđeni nalazi u prostorijama u kojima stanuje ili drugom mestu koje je predviđeno programom postupanja.

Provere iz stava 1. ovog člana obavljaju se posetom osuđenom u prostorijama u kojima stanuje, odnosno mestu gde radi i razgovorima sa članovima njegovog porodičnog domaćinstva i poslodavcem.

Provera putem telefonskog razgovora obavlja se na taj način što Poverenik poziva fiksni telefonski broj vlasnika prostorija u kojima osuđeni stanuje i razgovara sa osuđenim, kao i sa članovima njegovog porodičnog domaćinstva.

Obaveštavanje

Član 31.

Po izvršenoj kazni kućnog zatvora Poverenik obaveštava sud i policiju preko Povereničke službe.

Izvršenje kazne kućnog zatvora bez mera elektronskog nadzora

Član 32.

Na način izvršenja kazne kućnog zatvora bez primene mera elektronskog nadzora, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje izvršenje kazne kućnog zatvora sa primenom mere elektronskog nadzora.

Prevremeno otpuštanje

Član 33.

Direktor Uprave može prevremeno otpustiti osuđenog sa izdržavanja kazne najviše tri meseca do isteka kazne, ako je izdržao devet desetina kazne, zbog dobrog vladanja osuđenog i postignutih rezultata u programu postupanja, na predlog rukovodioca Povereničke službe.

Predlog iz stava 1. ovog člana podnosi se na osnovu mišljenja Poverenika.

Izvršenje uslovne osude sa zaštitnim nadzorom

Član 34.

Sud koji je odlučivao u prvom stepenu dužan je da izvršnu odluku, s podacima o ličnosti osuđenog lica pribavljenim tokom krivičnog postupka, dostavi nadležnoj povereničkoj kancelariji u roku od tri dana od dana kada je odluka postala izvršna.

Dužnosti i prava Poverenika i osuđenog lica

Član 35.

Poverenik je dužan da odmah, po prijemu odluke, preduzme potrebne radnje za njeno izvršenje i da po potrebi uspostavi saradnju sa porodicom osuđenog, policijom, ustanovama zdravstvene i socijalne zaštite, poslodavcem i drugim ustanovama, organizacijama i udruženjima.

Poverenik je dužan da u roku od 15 dana od dana prijema odluke izradi program izvršenja zaštitnog nadzora.

Poverenik upoznaje osuđenog sa programom i sa posledicama neizvršenja obaveza.

Program iz stava 2. ovog člana Poverenik dostavlja nadležnom суду и одgovarajućem organu, ustanovi, organizaciji, odnosno poslodavcu iz stava 1. ovog člana.

Na program iz stava 2. ovog člana osuđeno lice ima pravo na prigovor nadležnom суду u roku od tri dana od dana upoznavanja sa programom.

Praćenje izvršenja i obaveštavanje

Član 36.

Poverenik će odmah obavestiti sud i Povereničku službu o početku i završetku zaštitnog nadzora u vezi sa izvršenjem uslovne osude.

U slučaju da izvršenje zaštitnog nadzora ne otpočne u roku od 30 dana posle prijema izvršne odluke ili osuđeni ne prihvati izvršenje zaštitnog nadzora, Poverenik je dužan da odmah o tome obavesti sud koji je odredio zaštitni nadzor.

Ako osuđeni tokom sprovođenja programa ne ispunjava obaveze koje su mu određene, Poverenik će o tome obavestiti sud i Povereničku službu, uz navođenje razloga.

Poverenik će dostaviti суду i Povereničkoj službi izveštaj o okolnostima koje bitno utiču na sprovođenje programa.

Predlog za izmenu obaveza ili ukidanje zaštitnog nadzora

Član 37.

Na osnovu ostvarenog uspeha u izvršenju zaštitnog nadzora Poverenik će u izveštaju predložiti суду da zameni ili ukine pojedine obaveze osuđenog.

Ako na osnovu ostvarenih pozitivnih rezultata smatra da je u potpunosti ispunjena svrha zaštitnog nadzora, Poverenik će u izveštaju predložiti суду da se osuđenom ukine zaštitni nadzor pre isteka roka proveravanja.

Izvršenje kazne rada u javnom interesu

Član 38.

Sud koji je odlučivao u prvom stepenu dužan je da izvršnu odluku, s podacima o ličnosti osuđenog lica pribavljenim tokom krivičnog postupka, dostavi Povereničkoj kancelariji u roku od tri dana od dana kada je odluka postala izvršna.

Zaključenje ugovora o izvršenju kazne rada u javnom interesu

Član 39.

Rad u javnom interesu ne sme ugrožavati zdravlje i bezbednost osuđenog i obavlja se kod pravnog lica koje se bavi poslovima od javnog interesa, a naročito humanitarnim, zdravstvenim, ekološkim ili komunalnim delatnostima.

Uprava zaključuje ugovor o saradnji sa pravnim licem iz stava 1. ovog člana o obavljanju rada u javnom interesu kojim se određuju međusobni odnosi Uprave, poslodavca i osuđenih u vezi sa obavljanjem rada u javnom interesu.

Poverenička služba vodi evidenciju o zaključenim ugovorima iz stava 2. ovog člana.

Rukovodilac Povereničke službe ili lice koje on ovlasti, donosi odluku o upućivanju osuđenog na rad u javnom interesu kod određenog poslodavca, koju dostavlja osuđenom i poslodavcu.

Izbor poslodavca, vrstu posla i program rada određuje Poverenik.

Uprava osigurava osuđene za slučaj povrede na radu.

Praćenje izvršenja i obaveštavanje

Član 40.

Poverenik će obavestiti суд и Povereničku službu o početku i završetku izvršenja kazne rada u javnom interesu.

Poverenik će суду i Povereničkoj službi dostaviti izveštaj o okolnostima koje bitno utiču na realizaciju programa.

Obaveze i prava osuđenog

Član 41.

Osuđeni je dužan da obavi rad u predviđenom roku i na način određen programom.

Ako je osuđeni opravdano sprečen da ispuni programom predviđene obaveze, dužan je da o tome obavesti Poverenika i poslodavca najkasnije u roku od 24 časa od nastanka razloga sprečenosti.

Osuđeni ima pravo da kontaktira Poverenika na dogovoren način.

Predlog za umanjenje trajanja kazne rada u javnom interesu

Član 42.

Ako Poverenik utvrdi da osuđeni ispunjava sve svoje obaveze vezane za rad u javnom interesu, blagovremeno će pismeno predložiti sudu da trajanje kazne rada u javnom interesu umanji za jednu četvrtinu, u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika.

Postupanje Poverenika u slučaju zanemarivanja radne obaveze

Član 43.

Ako Poverenik na osnovu obaveštenja predstavnika poslodavca ustanovi da osuđeni tokom sprovođenja programa grubo zanemaruje svoje radne obaveze, obaviće razgovor sa osuđenim, dati mu potrebne savete i upozoriti ga na posledice takvog njegovog postupanja.

Ako osuđeni i posle upozorenja nastavi da grubo zanemaruje svoje radne obaveze, Poverenik će o tome izvestiti sud i Povereničku službu, uz navođenje činjenica, okolnosti i razloga.

Glava peta

NADZOR NAD IZVRŠENJEM MERA ODREĐENIH UZ USLOVNI OTPUST

Izvršenje uslovnog otpusta

Član 44.

Nadzor nad uslovno otpuštenim licem obavlja Poverenička služba ako je u odluci o uslovnom otpustu sud odredio da je osuđeni dužan da ispuni jednu od sledećih obaveza:

- 1) javljanje organu nadležnom za izvršenje zaštitnog nadzora;
- 2) osposobljavanje učinioca za određeno zanimanje;
- 3) prihvatanje zaposlenja koje odgovara sposobnostima učinioca;
- 4) uzdržavanje od posećivanja određenih mesta, lokala ili priredbi, ako to može biti prilika ili podsticaj za ponovno vršenje krivičnih dela;
- 5) blagovremeno obaveštavanje o promeni mesta boravka, adrese ili radnog mesta;
- 6) uzdržavanje od upotrebe droga ili alkoholnih pića;

7) posećivanje određenih profesionalnih i drugih savetovališta ili ustanova, i postupanje po njihovim uputstvima;

8) ispunjenje drugih obaveza koje su predviđene krivičnopravnim odredbama.

Sud koji je doneo odluku o uslovnom otpustu kojom određuje ispunjenje jedne ili više obaveza iz stava 1. ovog člana, dužan je da izvršnu odluku bez odlaganja dostavi Povereničkoj službi.

Nadzor nad sprovođenjem obaveza

Član 45.

Nadzor nad uslovno otpuštenim licem sprovodi Poverenik, koji utvrđuje i prati program izvršenja uslovnog otpusta.

Primena elektronskog nadzora

Član 46.

U slučaju da je sud doneo odluku o uslovnom otpustu kojom je odredio da je osuđeni dužan da ispuni obaveze predviđene krivičnopravnim odredbama uz primenu elektronskog nadzora, elektronski nadzor ne može trajati duže od jedne godine, niti duže od trajanja uslovnog otpusta.

Na primenu elektronskog nadzora iz stava 1. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje izvršenje kazne zatvora bez napuštanja prostorija u kojima osuđeni stanuje sa elektronskim nadzorom.

Dužnosti i prava Poverenika i osuđenog lica

Član 47.

Osuđeni je dužan da se odmah po puštanju na uslovni otpust javi nadležnoj Povereničkoj kancelariji.

Poverenik je dužan da odmah po prijemu odluke uspostavi kontakt sa službom tretmana u zavodu, preduzme potrebne radnje za njeno izvršenje i da po potrebi uspostavi saradnju sa porodicom osuđenog, policijom, ustanovama zdravstvene i socijalne zaštite, poslodavcem i drugim ustanovama, organizacijama i udruženjima.

Poverenik je dužan da u roku od osam dana od dana prijema odluke donese program, uzimajući u obzir utvrđeni program pripreme za otpust zavoda u kome je osuđeni izdržavao kaznu zatvora.

Poverenik upoznaje osuđenog sa programom iz stava 3. ovog člana, kao i sa posledicama neizvršenja obaveza.

Program iz stava 3. ovog člana Poverenik dostavlja суду koji je doneo odluku o uslovnom otpustu i odgovarajućem organu, ustanovi, organizaciji.

Javljanje nadležnom organu

Član 48.

U cilju uspešnog sprovođenja programa izvršenja obaveza osuđeni mora da se javlja Povereniku u vreme, na način i na mestu koje Poverenik odredi.

Ospozobljavanje osuđenog za zanimanje

Član 49.

Osuđeni je dužan da ispunjava obaveze redovnog ili vanrednog školovanja ili druge utvrđene oblike stručnog ospozobljavanja ili sticanja veština.

Prihvatanje odgovarajućeg zaposlenja

Član 50.

Osuđeni u saradnji sa Poverenikom i Nacionalnom službom za zapošljavanje aktivno učestvuje u pronalaženju odgovarajućeg zaposlenja prema ponuđenim poslovima na tržištu rada.

Uzdržavanje od posećivanja određenih mesta

Član 51.

Osuđeni je dužan da se pridržava zabrane posećivanja određenih mesta koja mogu biti prilika ili podsticaj za ponovno vršenje krivičnih dela.

Obaveštavanje o promeni mesta boravka i radnog mesta

Član 52.

Osuđeni je dužan da u roku od tri dana obavesti Poverenika o promeni mesta boravka, adresi ili promeni radnog mesta, ako to ne učini smatraće se da nije ispunio obavezu iz odluke o uslovnom otpustu.

Uzdržavanje od upotrebe droga i alkohola

Član 53.

Osuđeni je dužan da se uzdržava od upotrebe droge, alkohola i drugih psihoaktivnih supstanci.

Ako Poverenik osnovano sumnja da se osuđeni ne pridržava obaveze iz stava 1. ovog člana, a na osnovu neposrednog uvida ili informacija dobijenih od porodice ili drugih lica bliskih osuđenom, ovlašćen je da obavi odgovarajuće testiranje na prisustvo psihoaktivnih supstanci.

Ako Poverenik na osnovu rezultata testa utvrdi da se osuđeni ne pridržava obaveze iz stava 1. ovog člana, ili ako osuđeni odbije testiranje smatraće se da nije ispunio obavezu iz odluke o uslovnom otpustu.

Posećivanje savetovališta

Član 54.

Osuđeni je dužan da se uključi u tretman u odgovarajućem savetovalištu ili ustanovi, u skladu sa programom izvršenja obaveza.

Dužnost obaveštavanja suda

Član 55.

Poverenik je dužan da nakon isteka uslovnog otpusta obavesti nadležni sud o ispunjenosti obaveza.

Ako krivicom osuđenog izvršenje obaveza ne otpočne u roku od 15 dana od dana izrade programa ili osuđeni ne ispunjava obaveze koje su mu određene, odnosno ispunjava ih delimično, Poverenik je dužan da odmah o tome obavesti nadležni sud.

U slučaju iz stava 2. ovog člana nadležni sud će u roku od osam dana doneti odluku o opozivu uslovnog otpusta ili obavestiti Poverenika i osuđenog o nastavku izvršenja uslovnog otpusta.

Glava šesta

PRUŽANJE POMOĆI LICU POSLE IZVRŠENE KAZNE ZATVORA

Uslovi za izradu programa pomoći

Član 56.

Ako služba za tretman proceni da postoji potreba za pružanjem pomoći osuđenom nakon izvršene kazne zatvora, ili osuđeni sam zatraži pomoć, Poverenik će najkasnije u roku od mesec dana pre otpusta započeti izradu programa pomoći.

Prilikom izrade programa pomoći Poverenik sarađuje sa službom za tretman i osuđenim.

Program pomoći

Član 57.

Program pomoći je skup mera i postupaka koje lice posle izvršene kazne zatvora dobrovoljno prihvata, a koji se primenjuje u cilju uključivanja u život na slobodi. Program pomoći se sastoji od:

- 1) pružanja pomoći prilikom pronalaženja smeštaja i ishrane;
- 2) pružanje pomoći u ostvarivanju prava na zdravstvenu i socijalnu zaštitu;
- 3) davanja saveta u cilju usklađivanja porodičnih odnosa;
- 4) pružanja podrške i pomoći prilikom pronalaženja zaposlenja, odnosno dovršavanja školovanja ili stručnog ospozobljavanja;
- 5) uspostavljanja saradnje sa nadležnim centrom za socijalni rad u cilju davanja novčane podrške za podmirivanje najnužnijih potreba;
- 6) pružanje podrške i pomoći u uzdržavanju od upotrebe opojnih droga i alkohola;
- 7) pružanje drugih oblika pomoći i podrške.

Na izradu programa pomoći shodno se primenjuju odredbe člana 10. ovog zakona.

Program se obustavlja, ako lice prema kojem se program pomoći sprovodi ne sarađuje.

Glava sedma

PRIMENA POSEBNIH MERA ZA SPREČAVANJE VRŠENJA KRIVIČNIH DELA PROTIV POLNE SLOBODE PREMA MALOLETNIM LICIMA

Obavezno javljanje povereničkoj kancelariji

Član 58.

Učinilac krivičnog dela iz člana 3. Zakona o posebnim mera za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima („Službeni glasnik RS”, broj 32/13, (u daljem tekstu: učinilac)) dužan je da se lično javi nadležnom Povereniku u roku od tri dana od dana izvršenja krivične sankcije koja mu je izrečena.

Postupanje Poverenika

Član 59.

Poverenik je dužan da u roku od tri dana od dana javljanja učinjoca otpočne pripreme za izvršenje mera iz člana 7. Zakona o posebnim mera za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima i da uspostavi saradnju sa policijom, profesionalnim savetovalištima i ustanovama, bitnim za sprovođenje programa izvršenja posebnih mera.

Poverenik je dužan da u roku od osam dana od dana javljanja učinjoca izradi program izvršenja posebnih mera i da upozna učinjoca sa programom i sa posledicama neizvršenja obaveza.

Program iz stava 2. ovog člana Poverenik dostavlja sudu koji je doneo odluku, kao i policiji, savetovalištu i ustanovi iz stava 1. ovog člana.

Obaveštavanje suda

Član 60.

Na zahtev nadležnog suda, Poverenik u roku od tri dana dostavlja izveštaj o sprovođenju programa izvršenja posebnih mera.

U slučaju neizvršenja posebnih mera od strane učionjoca, Poverenik je dužan da o tome obavesti sud.

Propis o izvršenju vanzavodskih sankcija i mera

Član 61.

Organizaciju i rad Poverenika, izvršenje vanzavodskih sankcija i mera izrečenih u krivičnom, prekršajnom postupku ili drugom sudskom postupku koje se izvršavaju u zajednici uređuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Glava osma

NADZOR NAD IZVRŠENJEM VANZAVODSKIH SANKCIJA I MERA

Stručni nadzor

Član 62.

Stručni nadzor nad izvršenjem vanzavodskih sankcija i mera obavljuju ovlašćena lica u sastavu Povereničke službe.

Ovlašćeno lice iz stava 1. ovog člana može naložiti mere i odrediti rokove za otklanjanje uočenih nedostataka.

O obavljenom nadzoru sastavlja se zapisnik koji može sadržati i predlog mera za poboljšanje rada.

Zapisnik o izvršenom nadzoru dostavlja se rukovodiocu Povereničke službe i direktoru Uprave.

Propis o vršenju nadzora

Član 63.

Propis o načinu vršenja nadzora nad izvršenjem vanzavodskih sankcija i mera donosi ministar nadležan za pravosuđe.

Glava deveta

ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa za sprovođenje zakona

Član 64.

Propisi iz čl. 61. i 63. ovog zakona, doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog zakona primenjuju se propisi doneti prema odredbama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija („Službeni glasnik RS”, br. 85/05, 72/09 i 31/11), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Stupanje zakona na snagu

Član 65.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se po isteku tri meseca od dana stupanja na snagu.